

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กิติ จินตาวัจจักษณ์ . มะเร็งเต้านม . คู่มือประกอบการอบรมแพทย์ . กรุงเทพมหานคร :
สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข , 2528 .

จินตนา ยูนิพันธ์ . การพยาบาลจิตเวช . เล่มที่ 2 , พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพมหานคร :
ม.ป.ท. , 2527 .

ชัยพร วิชชาวุธ . การวิจัยเชิงจิตวิทยา . กรุงเทพมหานคร . บริษัท สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช , 2523 .

ทิศนา เขมมณี และคณะ . กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ . เล่มที่ 1 , พิมพ์ครั้งที่ 1 .
กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. 2522 .

บุญธรรม กิจปรีตาบริสุทธิ์ . ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ . พิมพ์ครั้งที่ 4 .
กรุงเทพมหานคร . มะสังคมสังเคราะห์ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ,
2527 .

ประคอง กรรณสูต . สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2524 .

ไพรัช เทพมงคล . โรคมะเร็ง : กรุงเทพมหานคร . สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ , 2524 .

_____ . ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เมคคอลลี่เดีย , 2526 .

ยุวดี ภาษา และคณะ . คู่มือวิจัยทางการพยาบาล . กรุงเทพมหานคร : คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล . 2526 .

วิเชียร เกตุสิงห์ . หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย . กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์เรือนอักษร , 2524 .

อากม. เขียรศิลป์ . โรคมะเร็งที่พบอยู่ในประชากรไทย . กรุงเทพมหานคร :
สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข , 2528 .

บทความ

- กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล . "การผสมผสานการพยาบาลชิวะ-จิตสังคัม-อัครมนโหิตัน : การนำไปใช้ในการพยาบาล". เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย , 17-19 พฤศจิกายน 2525 , หน้า 5 .
- จินตนา ยูนิพันธุ์ . "มาตรฐานการพยาบาลตามจิตสังคัมสำหรับผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเอาอวัยวะบางส่วนออก". ใน มาตรฐานการพยาบาล : ทัศนียภาพและการปฏิบัติ , หน้า 229-243 . สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช : การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 6 , 2526 .
- สุภัทร พูลเกษ . "ความสุขทางเพศ". วารสารสุขภาพสำหรับประชาชน 10 (กรกฎาคม 2521) : 23-31 .
- อาคม เขียรศิลป์ . "การรักษาเพื่อป้องกันการคืนกลับของมะเร็งเต้านมด้วยเคมีบำบัด". ใน Manual of Postgraduate Course of Medical Oncology , หน้า 140-148 . สถาบันมะเร็งแห่งชาติ , 2528 .
- วิทยานิพนธ์
- จิตรรา จาวยงค์ . "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษาด้วยรังสี". วิทยานิพนธ์ปริญญา - ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528 .
- บุพาทิน ศิริโพธิ์งาม . "ความรู้ลึกของผู้ป่วยเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเองภายหลังการตัดเต้านมออก". วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2527 .
- วนิดา คันทิสุนทร . "ปัญหาอารมณ์และสังคมของผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลศิริราช". วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2523 .

ศรีวรรณ วงศ์เจริญ . "ความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพคอบทบาทของพยาบาลในการเป็นที่
ปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ". วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2524.

ภาษาอังกฤษ

Books

- Ahana and Takeuchi. "Rehabilitation in Cancer : Concepts and Application." In Dynamics of Oncology Nursing , pp. 174-187.
Edited by Burkhalter and Donley . New York : McGraw-Hill Inc., 1978.
- Brammer , Lawrence M. The Helping Relationship : Process and Skills.
2nd edition , New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1979.
- Browning , Mary H. and Lewis , Edith P. Nursing and the Cancer Patient. New York : The American Journal of Nursing Company ,
1973:
- Burgoon , Heston and McCrosky . Small Group Communication . New York :
Holt , Rinehart and Winston Inc., 1974.
- Burkhalter , Pamela K. "Sexuality and the Cancer Patient." in
Dynamics of Oncology Nursing, pp. 261-262. Edited by
Burkhalter and Donley. New York : McGraw-Hill Inc., 1978.
- Dodd, Marylin and Scheel, Patricia. "Oncology Self-Help Group." in
Current Perspective in Oncologic Nursing , Vol.2 ., pp. 166-122.
Edited by Kellogg and Sullivan. Saint Louise : The C.V. Mosby
Company , 1978.

- Eddy , David M . Screening for Cancer. New York : Prentice Hall Inc., 1980.
- Ehlke , Gracemann. "The Psychological Aspects of Cancer." in Dynamics of Oncology Nursing , pp: 211-225. Edited by Burkhalter and Donley. New York : McGraw - Hill Inc., 1978.
- Grucksberg , Harold and Singer , Jack W. Cancer Care (a Personal Guide). New York : Charles Serbner's son , 1980.
- Jasmin , Sylvia and Trygstad , Louise N. Behavioral Concepts and the Nursing Process . Saint Louise : The C.V. Mosby Company , 1979.
- Johnson , David W. Reaching out : Interpersonal Effectiveness and Self - Actualization. New York : Prentice - Hall Inc., 1972.
- Luckman and Sorensen . Medical - Surgical Nursing : A Psychophysiologic Approach. Philadelphia: W.B. Saunders Company , 1980.
- Mabry , Edward A and Barnes , Richard E. The Dynamics of Small Group Communication. New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1980.
- Marraa , Gwen D. The Group Approach in Nursing Pracetice. Saint Louise : The C.V. Mosby Company , 1973.
- Simonton , Carl O. Getting Well Again. Los Angeles : J.P. Tarcher , 1978.
- Whang , Melvin S. "Community Resources for the Cancer Patient." in Dynamics of Oncology Nursing , pp. 443-456. Edited by Burkhalter and Donley. New York : McGraw-Hall Inc., 1978.
- Williams , Chris. All About Cancer : A Practical Guide to Cancer Care. John Willey and Sons Ltd., 1983.

Articles

- Adams , Jeanette . "Mutual-Help Groups : Enhancing the Coping Ability of Oncology Client." Cancer Nursing (April 1979) : 95-98 .
- Armacost, Turner, Martin and Hott . "A Group of 'Problein' Patients----." American Journal of Nursing (February 1974) : 289:292 .
- Carrol R. "The Impact of Mastectomy on Body Image." Oncology Nurs. Forum (1981 ; 8) : 29-32.
- Cobau, Charles . "The 'Life with Cancer' Support Group at Flower Hospital ." Progress in Cancer Control . New York : Alan R. Liss Inc., 1981 : 177-178 .
- Conte , Brandzel and Whitehead. "The Group Work with Hypertensive Patients ." American Journal of Nursing (May 1974) : 910-912 .
- Damsey , Mary O. "The Development of Body Image in the Adolescent ." Nursing Clinics of North America (December 1972) : 609-616 .
- Dolan and Flumere . "Patients Coffee Hour ." American Journal of Nursing (March 1974) : 479-480 .
- Ervin, Clinton V. "Psychologic Adjustment to Mastectomy ." Medical Aspects of Human Sexuality (February 1973) : 42-65 .
- Granstrom , Sandra L. " Spiritual Nursing Care for Oncology Patients ." Topics of Clinical Nursing (April 1985) : 39-45 .
- Gruendemann , Barbara J. " The Impact of Surgery on Body Image ." Nursing Clinics of North America (December 1975) : 635-641 .

- Gussow , Zachary and Tracy , George B . " The Role of Self-Help Clubs in Adaptation to Chronic Illness and Disability ." Nursing Digest (Spring 1978) : 23-31 .
- Harsell , Helen C. " To Lose a Breast ." American Journal of Nursing (April 1972) : 676-677 .
- Jamison , Kay R., et-al . " Psychosocial Aspects of Mastectomy : The Woman's Perspective . " American Journal of Nursing (April 1978) : 432-436 .
- Lev , Elise L . " Community Support for Oncologic Patient and Family ." Topics in Clinical Nursing (April 1985) :71-78 .
- Maguire , G.P. , et-al . " Psychiatric Problems in the First Year After Mastectomy ." British Medical Journal (April 1978) : 963-965 .
- Marzalek and Solomon . " A Breast Counseling Services ." American Journal of Nursing (September 1981) : 1658-1659 .
- Meister , Nancy . " Cancer Support Group : A Community Model ." Process in Cancer Control . New York : Alan R. Liss Inc., 1981 : 215-216 .
- Micheal , Micheal Morrison and Sewall , Karen Simon . " Use of the Adolescent Peer Group to Increase the Self-Care Agency of Adolescent Alcohol Abusers ." Nursing Clinics of North America (March 1980) : 157-176 .
- Miller , Marilee W. and Nygren , Corinne . " Living with Cancer Coping Behavior ." Cancer Nursing (August 1978) : 297-302 .

- Murray , Ruth L.E. " Body Image Development in Adulthood ." Nursing Clinics of North America (December 1972) : 617-629 .
- Newton , Geraldive . " Self-Help Group ." Journal of Psychosocial Nursing (July 1984) : 27-31 .
- Parsell and Tagliareni . " Cancer Patient Help Each Other ." American Journal of Nursing (April 1974) : 650-657 .
- Polivy , Janet . " Psychological Effects of Mastectomy on a Woman's Faminine Self - Concept ." The Journal of Nervous and Mental Disease (February 1977) : 77-87 .
- Schoenberg , Bernard . " Sex After Mastectomy : Counseling Husband and Wife ." Medical Aspects of Human Sexuality (February 1979) : 88-103 .
- Wassner , Adelheid . " The Impact of Mutilating Surgery on Trauma on Body Image. " International Nursing Review (May-June 1982) : 82.
- Woods , Nancy Fugate and Earp , JoAnn L. "Woman with Cured Breast Cancer ." Nursing Research (September-October 1978) : 279-285.

ภาคนวก

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของผู้ป่วยภายหลังการคัดเต้านมออก

รองศาสตราจารย์ ดร. เชื้อหิรัญ	ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และ จิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จารุวรรณ ต.สกุล	ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และ จิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณงคราญ ศาส์สุข	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะ แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
นายแพทย์ชู้หิรัญ ปานปรีชา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาล สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
นายแพทย์ธีระ ลีจันนทกิจ	หัวหน้าฝ่ายโรงพยาบาลกลางวัน โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
แพทย์หญิงนลินพันธ์ กังสัมฤทธิ์	หัวหน้าฝ่ายเคมีบำบัด สถาบันมะเร็งแห่งชาติ
นายแพทย์กิติ จินควาวิจักขณ์	หัวหน้าฝ่ายกลายกรรม สถาบันมะเร็งแห่งชาติ
นางประคอง รังกศิริ	หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล สถาบันมะเร็งแห่งชาติ
นางสุภาภรณ์ วิศลศิลปพันธ์	ฝ่ายการพยาบาล สถาบันมะเร็งแห่งชาติ
นางสาวสุมาลี ธารามณี	แผนกการพยาบาลศัลยกรรมศาสตร์ แผนกการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

นางสาวอุษานิ ศิริโพธิ์งาม

ภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์

โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาวจิตรา หุฎทองอินทร์

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี

2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบแบบวิเคราะห์ปฏิบัติการสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง

รองศาสตราจารย์สมศรี เชื้อหิรัญ

ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และ

จิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงคราญ ผาสุข

โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

นายแพทย์ชู้ทิกย์ ปานปรีชา

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา

นายแพทย์ธีระ ลีลานันทกิจ

หัวหน้าฝ่ายโรงพยาบาลกลางวัน

โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา

นางวันทนา ศรีสุวรรณกุล

ฝ่ายโรงพยาบาลกลางวัน

โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา

นางสาวเกียรตินิธิง ภูสันต์

แผนกการพยาบาลอายุรศาสตร์ และ

จิตเวชศาสตร์ แผนกการพยาบาล

โรงพยาบาลศิริราช

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

1.1 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของผู้ป่วย
ภายหลังการคัดเต้านมออก

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคมะเร็งเต้านมภายหลังการ
คัดเต้านมออก ที่เข้ารับการรักษาในสถาบันมะเร็งแห่งชาติ จำนวน 20 คน แล้วนำคะแนนที่
ได้มาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) จากสูตร
(ประตอง กรรณสูตร 2525: 51-52)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ

α = ความเที่ยง

n = จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

คำนวณหาความแปรปรวน ได้จากสูตร

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

ได้ค่า

$$s_i^2 = 50.35$$

$$s_x^2 = 418.25$$

$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{32}{32+1} \left(1 - \frac{50.35}{418.25} \right) \\ &= 1.03 \times 0.88 \\ &= 0.91 \end{aligned}$$

ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ = 0.91

1.2 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบวิเคราะห์ปฏิบัติการสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง มี 2 ขั้นตอนคือ

1.2.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการวิเคราะห์ปฏิบัติการสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง ที่ผู้วิจัยทำการทดลองจัดกลุ่มขึ้น 3 ครั้ง จากการหึ่งเทปบันทึกเสียง แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาดัชนีของความสอดคล้อง (Intra and Inter Observer Reliability) ตามสูตรของสก็อต (Scott) (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 149-150) ดังนี้

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

เมื่อ π = ดัชนีของความสอดคล้อง

P_o = ความแตกต่างระหว่าง 1 กับ ผลรวมของสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างผู้วิเคราะห์ 2 คน (รวมทุกข้อที่วิเคราะห์ได้)

P_e = ผลบวกของกำลังสองของค่าสัดส่วนของคะแนนจากลักษณะที่วิเคราะห์ได้สูงที่สุดกับค่าที่รองลงมาจากการวิเคราะห์ของคนใดคนหนึ่ง

นำคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้ง 3 ครั้งมาแทนค่าในสูตรครั้งที่ 1

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - 0.193 \\ &= 0.807 \\ P_e &= (0.486)^2 + (0.198)^2 \\ &= 0.275 \\ \pi_1 &= \frac{0.807 - 0.275}{1 - 0.275} \\ &= \frac{0.532}{0.725} \\ &= 0.72 \end{aligned}$$

ข้อ 4
ครั้งที่ 2

$$\begin{aligned}
 P_o &= 1 - 0.268 \\
 &= 0.732 \\
 P_e &= (0.311)^2 + (0.239)^2 \\
 &= 0.154 \\
 \pi_2 &= \frac{0.732 - 0.154}{1 - 0.154} \\
 &= \frac{0.532}{0.725} \\
 &= 0.70
 \end{aligned}$$

ข้อ 4
ครั้งที่ 3

$$\begin{aligned}
 P_o &= 1 - 0.196 \\
 &= 0.804 \\
 P_e &= (0.442)^2 + (0.218)^2 \\
 &= 0.243 \\
 \pi_3 &= \frac{0.804 - 0.243}{1 - 0.243} \\
 &= \frac{0.561}{0.757} \\
 &= 0.74
 \end{aligned}$$

ค่าดัชนีของความสอดคล้อง 0.72 , 0.70 และ 0.74 ตามลำดับ

1.2.2 หากความเที่ยงภายใน โดยผู้วิจัยทำการทดสอบจัดกลุ่มขึ้น 10 ครั้ง ในแต่ละครั้งของการทดลอง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ปฏิกิริยาสัมพันธ์ในกลุ่มภายหลังการจัดกลุ่มทันทีครั้งหนึ่ง และภายหลังการจัดกลุ่ม 1 สัปดาห์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาความเที่ยง จากสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment) จากสูตร (บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ์ 2527 : 156-159)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ

$$r_{xy} = \text{สัมประสิทธิ์ของความคงที่}$$

$$N = \text{จำนวนครั้งของการทดลอง}$$

$$x = \text{คะแนนจากการวิเคราะห์ครั้งที่ 1}$$

$$y = \text{คะแนนจากการวิเคราะห์ครั้งที่ 2}$$

แทนค่าในสูตร

$$r_{xy} = \frac{(10 \times 3559690) - (1845 \times 1865)}{\sqrt{[(10 \times 358031) - (1845)^2][(10 \times 358569) - (1865)^2]}}$$

$$= \frac{118765}{137638.5}$$

$$= 0.86$$

$$\text{ค่าความเที่ยงภายใน} = 0.86$$

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของผู้ป่วยภายหลังการคัดเต้านมออกระหว่างก่อนและหลังการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

2.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของผู้ป่วยก่อนและหลังการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง จากสูตร (บุญธรรม กิจปรีดาปริสฐิธ 2527 : 269)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

ค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของผู้ป่วยหลังเข้ากลุ่ม

$$\bar{x}_1 = \frac{\sum x_1}{N}$$

$$= \frac{65.81}{15}$$

$$= 4.39$$

ค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของผู้ป่วยก่อนเข้ากลุ่ม

$$\begin{aligned}\bar{x}_2 &= \frac{\sum x_2}{N} \\ &= \frac{52.97}{15} \\ &= 3.53\end{aligned}$$

2.2 คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย จากสูตร (บุญธรรม กิจปริศนาวิธี 2527 : 279)

$$s = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยหลังการเข้ากลุ่ม

$$\begin{aligned}s_1 &= \sqrt{\frac{15 \times 290.39 - (65.81)^2}{15(15-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{24.89}{210}} \\ &= 0.34\end{aligned}$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยก่อนการเข้ากลุ่ม

$$\begin{aligned}s_2 &= \sqrt{\frac{15 \times 193.24 - (52.97)^2}{15(15-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{92.78}{210}} \\ &= 0.66\end{aligned}$$

2.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของผู้ป่วยระหว่างก่อนและหลังการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง โดยการใช้ทดสอบค่า ((t-test) จากสูตร (ประคอง วรรณสุต 2525 : 99-100)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{s_d^2 / N}}$$

เมื่อ

\bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนภาคหลังการเข้ากลุ่ม

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนภาคก่อนการเข้ากลุ่ม

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

s_d^2 = ค่าความแปรปรวนของความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
จากสูตร

$$s^2 = \frac{N\sum d - (\sum d)^2}{N(N-1)}$$

$$= \frac{15 \times 14.41 - (12.04)^2}{15(15-1)}$$

$$= \frac{71.91}{210}$$

$$= 0.34$$

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{4.39 - 3.53}{\sqrt{0.34/15}}$$

$$= \frac{0.86}{0.15}$$

$$= 5.73$$

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการมีส่วนร่วมในกลุ่มช่วยเหลือตนเองกับคะแนนการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2] [N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ

$$r_{xy} = \text{สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์}$$

$$x = \text{คะแนนการมีส่วนร่วมในกลุ่ม}$$

$$y = \text{คะแนนการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์}$$

$$N = \text{จำนวนตัวอย่างประชากร}$$

ลำดับที่	(คะแนนการมีส่วนร่วมในกลุ่ม)	(คะแนนการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์)	x^2	y^2	xy
1	34.22	45	1171.01	2025	1539.90
2	16.95	4	287.30	16	67.80
3	21.31	33	454.12	1089	703.23
4	13.90	22	193.21	484	305.80
5	24.80	25	615.04	625	620.00
6	23.17	52	536.85	2704	1204.84
7	17.85	38	318.62	1444	678.30
8	30.56	49	933.91	2401	1497.44
9	27.10	13	734.41	169	352.30
10	15.11	23	228.31	529	347.53
11	32.50	36	1056.25	1296	1170.00
12	20.73	25	429.73	625	518.25
13	21.79	35	474.80	1225	762.65
14	20.74	7	430.15	49	145.18
15	23.29	3	542.42	9	69.87
	344.02	410	8406.13	14690	9983.09

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{15 \times 9983.09 - 344.02 \times 410}{\sqrt{[15 \times 8406.13 - (344.02)^2] [15 \times 14690 - (410)^2]}} \\
 &= \frac{8698.15}{20112.75} \\
 &= 0.4
 \end{aligned}$$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่า t จากสูตร (คู่มือ ภาษา และคณะ 2526 , 348)

$$\begin{aligned}
 t &= r_{xy} \frac{\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r_{xy}^2}} \\
 &= 0.4 \frac{\sqrt{15-2}}{\sqrt{1-0.4^2}} \\
 &= \frac{0.4 \times 3.61}{0.92} \\
 &= 1.565
 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

ภาพลักษณ์ของผู้ป่วยภายหลังการตัดเต้านมออก

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับความคิดความรู้สึกของผู้ป่วย คือ

ไม่มี	หมายถึง	ผู้ป่วยไม่มีความคิดหรือความรู้สึกถึงข้อคำถาม
มีนาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความคิดหรือความรู้สึกถึงข้อคำถามนาน ๆ ครั้ง
มีบางครั้ง	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความคิดหรือความรู้สึกถึงข้อคำถามบางครั้ง
มีบ่อยครั้ง	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความคิดหรือความรู้สึกถึงข้อคำถามบ่อยครั้ง
มีตลอดเวลา	หมายถึง	ผู้ป่วยมีความคิดหรือความรู้สึกถึงข้อคำถามตลอดเวลา

อันดับ ข้อ	ข้อคำถาม	ไม่มี	มีนานๆ ครั้ง	มีบางครั้ง	มีบ่อย ครั้ง	มีตลอด เวลา
1	ท่านรู้สึกว้าวุ่นภายหลังการผ่าตัดไม่สมบูรณ์เหมือนหญิงอื่น					
2	ท่านเกรงว่า เวลา นั่ง ยืน เดิน ภายหลังการผ่าตัดไม้ดีเหมือนเดิม (เช่น แขน ไหล่หลังสองข้างไม่เท่ากัน, เดินหลังกอม เป็นต้น)					
3	ท่านไม่กล้าส่องกระจกดูบริเวณที่ผ่าตัดเต้านมออก					
4	ท่านไม่ต้องการให้ผู้อื่นรู้ว่า ท่านถูกตัดเต้านมออก					
5	ท่านระแวงว่าผู้อื่นจะขบขันหรือเยาะเย้ยในรูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไป					
6	ท่านระแวงว่า จะมีคนพูดถึงท่านในแง่ไม่ดี					
7	สภาพร่างกายภายหลังการผ่าตัดทำให้ท่านรู้สึกห่างเหินจากบุคคลที่ท่านรู้จักคุ้นเคย (โดยเฉพาะสามี คนรัก ลูก หลาน บุคคลใกล้ชิด เพื่อนฝูง ผู้ร่วมงาน)					
8	ท่านคงระแวงรังควานมากขึ้นเมื่อต้องเข้าสังคม พบปะสนทนากับผู้ร่วมงาน เพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้อง					

อันดับ ข้อ	ข้อความ	ไม่มี	มีนานๆ ครั้ง	มีบางครั้ง	มีบ่อย ครั้ง	มีตลอดเวลา
9	สมรรถภาพร่างกาย และรูปร่างภายหลังการผ่าตัด ทำให้ความเชื่อมั่นในตัวเองลดลง					
10	ท่านกลัวว่าไม่สามารถเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ยุ่งยาก ต่างๆ อย่างมั่นใจได้เช่นเดิม					
11	ท่านรู้สึกว่าย้อนต่อการให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรม นอกลง (กิจกรรม โต้เถียง ชวนไปรับประทานอาหาร ไปเที่ยว ไปเล่นไพ่ ไปเล่นเกมสต่างๆ ไปเล่น กีฬา จัดงานทำบุญ งานบวช เลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น)					
12	ความรู้สึกเป็นหญิง และ ความรู้สึกเป็นมารดาของ ท่านลดลง					
13	ท่านรู้สึกหงุดหงิดเหมือนถูกทอดทิ้ง เมื่อท่านอยู่คนเดียว					
14	ท่านเบื่อหน่ายตัวเองที่สภาพร่างกายภายหลังการ ผ่าตัดอ่อนแอลง					
15	ท่านเบื่อหน่ายตัวเองที่ต้องคอยให้คนอื่นช่วยเหลือ มากขึ้น					
16	ท่านไม่พอใจ หรือไม่ชอบใจตัวเองที่สามารถทำ ประโยชน์ให้ผู้อื่นน้อยลง					
17	ท่านไม่สามารถใช้แขนข้างเดียวกับที่ทำผ่าตัดทำงาน ได้เหมือนเดิม					
18	ท่านเบื่อหน่ายตัวเองที่ต้องเพิ่มความระมัดระวังใน การดูแลสุขภาพของตัวเอง					
19	รูปร่างภายหลังการผ่าตัดทำให้รู้สึกลำบากในการ เลือกสวมเสื้อผ้า					
20	การใช้เสริมทรงเพิ่มเติมช่วยลดความรู้สึกเศร้าใจ ต่อการสูญเสียเต้านม					

อันดับ ข้อที่	ข้อความ	ใหม่	มีนานๆ ครั้ง	มีบางครั้ง	มีบ่อย ครั้ง	มีตลอด เวลา
21	การใช้เสริมทรงผมเป็นการเน้นความรู้สึกถึงความพิการ					
22	การใช้เสริมทรงผมไม่ช่วยให้เกิดแรงดึงดูดทางเพศ					
23	ท่านรู้สึกว้า ไรศร่ายที่ถูกตัดเต้านมออก					
24	ท่านรู้สึกเหงา เมื่อต้องรับประทานอาหารคนเดียว					
25	ท่านไม่สามารถทำใจจกกับงานหรือสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้					
26	ท่านวิตกว่าสามี (คนรัก) และบุคคลใกล้ชิดไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของรูปร่าง และสมรรถภาพของร่างกายภายหลังการผ่าตัด					
27	รูปร่างภายหลังการผ่าตัด เป็นอุปสรรคในการเข้าสังคม และออกงานสังสรรค์					
28	ท่านรู้สึกกลัว หรือวิตกกังวลในการติดต่อกับคนแปลกหน้า หรือคนที่ไม่รู้จักหรือไม่คุ้นเคย					
29	สมรรถภาพของร่างกายและรูปร่างภายหลังการผ่าตัด ทำให้ท่านรู้สึกว้าแตกต่างจากหญิงอื่น					
30	รูปร่างภายหลังการผ่าตัดทำให้ความสามารถในการประกอบกิจกรรมส่วนตัวต่าง ๆ ของท่านลดลง (การประกอบกิจกรรมส่วนตัว ได้แก่ กิจกรรมประจำวัน การบันเทิง การกีฬา การไปเที่ยว งานอดิเรก ความสัมพันธ์ทางเพศ เป็นต้น)					
31	สมรรถภาพของร่างกายและรูปร่างภายหลังการผ่าตัด เป็นอุปสรรคต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ					
32	สมรรถภาพของร่างกายและรูปร่างภายหลังการผ่าตัด เป็นอุปสรรคต่อหน้าที่ในการดูแลครอบครัวของท่าน (หน้าที่ในการดูแลครอบครัว ได้แก่ การทำงานบ้านต่าง ๆ การเลี้ยงดูบุตรหลาน การปรนนิบัติสามี หรือพ่อแม่ เป็นต้น)					

แบบบันทึกปฏิบัติการสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง

กลุ่มวันที่.....

จำนวนสมาชิก.....คน

เวลา.....

สูบันทึก.....

ลำดับ ที่	แบบของปฏิบัติการสัมพันธ์	ชื่อสมาชิก						คะแนน รวม
		ชื่อสมาชิก ครั้งที่	ชื่อสมาชิก ครั้งที่	ชื่อสมาชิก ครั้งที่	ชื่อสมาชิก ครั้งที่	ชื่อสมาชิก ครั้งที่	ชื่อสมาชิก ครั้งที่	
1	คำพูดที่เป็นการให้สาระ ข้อมูล							
2	คำพูดที่แสดงถึงความต้องการข้อมูล ความคิดเห็น ขอเสนอแนะ คำแนะนำ							
3	คำพูดที่เป็นการแสดงหรือเสนอความ คิดเห็น ให้ขอเสนอแนะ คำแนะนำ							
4	คำพูดที่แสดงถึงการสนับสนุนหรือ กระตุ้นสมาชิกคนอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วม							
5	คำพูดประนีประนอม ประสานสัมพันธ์							
6	คำพูดที่แสดงถึงความต้องการสอน คลายความตึงเครียด							
7	คำพูดที่แสดงถึงความยินยอมพร้อมใจ							
8	คำพูดที่แสดงถึง น้ำใจ ความเอาใจ ใส่ต่อกัน							
	คะแนนรวม							
	คะแนนร้อยละ							

ตารางแสดงการมีส่วนร่วมในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง
ของตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร	การยอดละของการมีปฏิริยาสัมพันธ์ในกลุ่ม					คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
	ชั้นที่ 1 ครั้งที่ 1	ชั้นที่ 2 ครั้งที่ 2	ชั้นที่ 3 ครั้งที่ 3	ชั้นที่ 4 ครั้งที่ 4	ชั้นที่ 5 ครั้งที่ 5		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

รายละเอียดของแบบวิเคราะห์ปฏิกริยาสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้ป่วยภายหลังการตัดเต้านมออก

แบบวิเคราะห์ปฏิกริยาสัมพันธ์ในกลุ่มช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้ป่วยภายหลังการตัดเต้านมออกของการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์เฉพาะในส่วนที่เป็นคำพูด หรือสนทนากันของสมาชิกขณะเข้ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับโรคที่เป็นอยู่ การรักษา และผลกระทบจากการรักษา โดยการฟัง ที่ความคำพูด จากเทปบันทึกเสียงการเข้ากลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ก. ปฏิกริยาสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานของกลุ่ม ประกอบด้วยคำพูด 3 ลักษณะ คือ

1. คำพูดที่เป็นการให้สาระข้อมูล ได้แก่

คำพูดที่แสดงถึงความวิตก ความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้พูดเกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ การรักษาและผลกระทบจากการรักษา ตัวอย่าง

" พอหมอบอกว่าต้องผ่าตัด ก็เสียใจนะคะ นอนคิดตลอดเวลาเลย เสียใจนะคะ ถ้าเรามาตรวจเสียตั้งแต่ตอนแรก เราก็คงไม่ต้องเสียมากขนาดนี้ อันนี้เป็นบทเรียน "

" ตอนที่หมอบอก ตอนแรกฉันก็เสียใจ แต่มาคิดว่าของไม้ตัดก็คงตัดออกไป ตอนนั้นก็ไม่ได้คิดอะไรแล้ว "

" พอหมอบอกว่าต้องผ่าตัดเต้านมออกทั้งเต้า ก็รู้สึกเสียใจ วันนั้นร้องไห้ทั้งวันเลย แล้วอีกอย่าง คือเคยตั้งใจไว้ว่าปีนี้มีลูกอีกคน แต่หมอบอกว่าต้องอย่างนอยหลังผ่าตัดแล้ว 3 ปี จึงจะมีได้ "

เล่าประสบการณ์ของตนเองหรือของผู้คนที่เคยรับรู้มา เกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ การรักษา และผลกระทบจากการรักษา ตัวอย่าง

" บางคนเค้าบอกว่าผ่าตัดแล้วทำให้โรคมันกระจาย พอเค้ารู้ว่าฉันจะผ่าตัด เค้าโวยวายใหญ่เลย เค้าบอกว่าอย่าไปตัดนะ "

- " ถิ่นมีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เค้าป่วยเป็นโรคนี้เหมือนกัน เมื่อวานนี้มาเยี่ยม เค้าบอกว่าทำให้สบาย กินอาหารให้เต็มที่เท่าที่ร่างกายจะรับไหว เพราะเราคงเผชิญกับอะไรก็อะไรอีกหลายอย่าง กับเราผัดๆ เราสูญเสียไปมาก เราควรกินพวกไข่ พวกโปรตีน พวกนม ไปจนเจ็มนะ เพื่อให้ร่างกายคืนสู่สภาพเดิมเร็วที่สุด "
- " ฉันเคยคุยกับคนไข้คนหนึ่ง เค้าบอกว่าที่แขนเค้าวม เพราะว่า เค้าบริหาร แขนน้อยไป พอรู้สึกว่าจะหายก็แล้ว แขนก็ยกโคกคลองแล้ว เค้าก็เลยไม่ค่อย โยกบริหาร แขนก็เลยวม "
- " เคยมีคนมาหามฉันคนหนึ่งบอกว่า ฉายแสงได้ 3 วัน แล้วจะตาย แฟนฉันยังเชื่อ บอกฉันว่าอย่าฉายแสงนะ ถ้าหมอให้ฉาย อย่าฉายนะ แต่พอฉันมาอยู่โรงพยาบาล ฉันก็เห็นเค้าฉาย 20-30 แสง ไม่เห็นเค้าตายกันเลย พอไปเล่าให้เพื่อนฟัง เค้าก็สบายใจขึ้น "

พูดถึงรายละเอียดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรคการรักษา การปฏิบัติตัว และผลกระทบจากการรักษา ตัวอย่าง

- " การรักษา มะเร็งเต้านมอาจจะไม่จบเพียงแต่การผ่าตัดกันนะ เพราะหมอมองจะต้องเอาก้อนเนื้อไปตรวจอีกว่า มะเร็งกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองไต รังหรือเปล่า ถ้ากระจายก็ต้องรักษาด้วยเคมีบำบัด "
- " การรักษาด้วยเคมีบำบัดสำหรับพวกเรานั้น หมอเค้าให้เพื่อป้องกันไม่ให้ มะเร็งกระจายไปที่ส่วนอื่น ๆ "

พูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการรักษา ตัวอย่าง

- " บางคนนะคะ คิดว่าตัวเองดีแล้ว แล้วก็ไม่ได้มาตรวจตามที่หมอนัด หายไปเลย แต่พอมาคอนหลัง หมอรักษาไม่ได้แล้ว "

2. คำพูดที่แสดงถึงความต้องการข้อมูล ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ

คำถามที่ถามเกี่ยวกับโรค การรักษา ความคิดความรู้สึกที่มีต่อโรค และ
การรักษา ตัวอย่าง

" หอมอบอกว่าคุณต้องผ่าตัด คุณรู้สึกอย่างไรบ้าง "

" คุณรู้มั๊ยว่าผมจะทำยังไงกับพวกเรากต่อไปอีกหรือเปล่า "

คำถามที่ถามถึงความคิดความรู้สึก หรือประสบการณ์ของผู้อื่น เพื่อประโยชน์
ในการจัดการกับปัญหาของผู้ถาม หรือของสมาชิกกลุ่ม ตัวอย่าง

" กลับไปทำงานแล้วมีปัญหากับเพื่อนร่วมงานบ้างมั๊ย รู้สึกกลัวว่าเค้าจะคิด
หรือจะมองเราในแง่ไมค่างมั๊ย "

" ถ้าเกิดเราไปเจอคนที่เค้าคิดไมค่างกับเรา พูดไมค่างกับเรา เห็นเราเป็น
คิ้วตลก เราจะทำยังไงดี "

" กลับไปอยู่บ้านแล้ว คุณไคลงนอนกับสามีบ้างหรือยัง สามีเค้าพูดว่ายังไง
บ้างหรือเปล่าที่เราเหลือใจคนเดียว "

" นี่ฉันยังไม่กล้าดูแผลเลย ทำไมคุณถึงกล้าดู ตอนแรกที่คุณเห็นแผล คุณรู้สึก
ยังไง "

คำถามที่ถามถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง

" เราต้องบริหารแขนไปอีกนานเท่าไร คุณรู้มั๊ย "

" ผมเค้าห้ามไม่ให้เรากินอะไรบ้างหรือเปล่า "

" คุณกลับไปบ้านแล้วทำงานได้เหมือนเดิมมั๊ย "

คำพูดที่แสดงถึงความต้องการความคิดเห็น เพื่อช่วยในการประเมิน วิเคราะห์ปัญหา
หรือสถานการณ์ของผู้ถาม หรือของสมาชิกกลุ่ม ตัวอย่าง

" เวลาที่นอนตอนเช้า ฉันมักจะรู้สึกตึงแขนมาก คุณเคยเป็นอย่างฉันบ้างมั๊ย แล้วยังใจจิงจะไม่ตึง "

" สิ่งที่น่ากังวลอย่างหนึ่ง คือส่วนมากคนไข้ที่อยู่ห้องเดียวกับป้า เก้าเป็นที่มดถูก ฟ้าไล่ ทวารหนัก แล้วยังห้องน้ำ ห้องส้วมรวมกัน มันจะมีโอกาสติดมั๊ย ป้าจะติดเชื้อจากเก้าหรือเปล่า "

คำพูดที่แสดงถึงความต้องการชี้แนะแนวทาง ตัวอย่าง

" อยู่ทางจังหวัดนะกะ สังคมมันแคบ รู้สึกว่าจะชอบนิทานกัน กลัวว่าถ้ากลับไปแล้วจะเจอกับปัญหาอย่างนี้ ยังไม่รู้อะไรจิง "

ซักถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือกระจ่างขึ้น หรือซักถามรายละเอียดของปัญหา

ตัวอย่าง

" ที่คุณถามว่าจะทำงานไต่เหมือนเดิมมั๊ย คุณหมายถึงอะไร งานบ้าน หรืองานอาชีพ "

3. คำพูดที่เป็นการแสดง หรือเสนอความคิดเห็น ให้อธิบายแนะ ให้อธิบายแนะนำ

ไต่ถาม คำพูดที่เป็นการชี้แนะแนวทางการประเมิน วิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ (พูดให้อธิบาย)

ตัวอย่าง

" เรื่องที่คิดว่าเราจะมีชีวิตอยู่ไปอีกนานแค่ไหน เมื่อก่อนคิดจิงก็คิดอย่างนี้เหมือนกัน แต่เมื่อเราศึกษาจนถึงที่สุดแล้ว มันจะเป็นอะไรเราก็ไม่เสียใจแล้วเราก็ทำตัวเป็นประโยชน์ ทำให้เราอยู่ด้วยความภาคภูมิใจว่านี่เราก็ทำงานมาตลอด ทำไต่เหมือนกับคนอื่น ๆ ตอนนั้นก็ไม่ได้คิดแล้ว นี่รักษามา 10 ปี แล้วยะคะ "

เสนอความคิดเห็นที่พยายามให้สมาชิกอื่นเห็นคล้อยตาม ตัวอย่าง

" เราถูกคิดเต้านม เรายังหาของปลอมมาใส่ แล้วยังแต่งตัวสวย ๆ เหมือนคนอื่นได้ ก็คิดว่าเราถูกคิดแขน ตักขา ปกปิดไม่ไต่ "

" ถึงเราผาคัดไปแล้ว เราก็คงมาเชื่อกฎบอย ๆ คือเราไม่ลอยปละละเลย แล้ว ถือเป็นบทเรียนของเรา คือเราคัดไปข้างหนึ่ง เหลืออีกข้างหนึ่ง เราก็คงคอยติดตาม "

ใช้ประสบการณ์ของตนเอง และที่รวบรวมประสบการณ์ของผู้อื่นมาเป็นเกณฑ์ หรือ ประกอบในการเสนอความคิดเห็น ตัวอย่าง

" ตอนแรกก็กลัวอายุจะสั้นนะ คึกมาก คิดว่าเราเป็นโรคร้าย จิตใจก็ท้อแท้ ไม่ไคทำอะไรให้ดีขึ้น ก็เลยกลับไปสอนหนังสือ ทำตัวให้เป็นประโยชน์ คิดว่า คือการมีงานทำอยู่เรื่อย ๆ ทำให้เราไม่คิดหมกมุ่นในเรื่องนี้ ตอนนี้ไม่คิดว่าตัวเองเป็นคนโง่เลย "

เสนอแนวทางการจัดการกับปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผู้เสนอใช้อยู่ หรือเคยนำไปใช้ และเชิญชวนให้สมาชิกอื่น ลองนำไปใช้บ้าง ตัวอย่าง

" เมื่อก่อนรู้สึกกลัวตาย กลัวนรกมาก ๆ เลย แต่ตอนหลังนี้ไม่คิดแล้ว หลังจากที่ได้เริ่มศนทำงาน เราก้เห็นว่า เราก้ทำได้เหมือน ๆ กับคนอื่น ตอนหลังก็พยายามหาวิธีการที่จะทำประโยชน์ให้คนอื่นมากขึ้น ๆ นี้ก็คิดหาทุนให้เด็กยากจน ตอนนีกำลังตั้งเป็นมูลนิธิ ทำให้เรารู้สึกภูมิใจที่เราทำประโยชน์ให้คนอื่นได้ "

บอกวิธีการปฏิบัติตัวภายหลังการผาคัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง

" เวลาไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาลอื่น เราต้องบอกหมอบอกพยาบาลก่อนนะ ว่าเรามาคัดเคาเมฆางโหนดมาแล้ว เค้าจะได้ไม่เจาะเลือด ฉีดยาหรือให้น้ำเกลือข้างนั้น "

บอกเหตุผลของวิธีปฏิบัติตัวภายหลังการผาคัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง

" ถ้าเราไม่หมกมุ่นบริหารแขนนะ จะทำให้ข้อไหลลัดค ยกแขนไม่ขึ้น ที่คิดว่า จะทำงานได้เหมือนเคิม ก็จะไม่ไค ตอนหลังแขนก็จะบวมขึ้น ๆ เรื่อย ๆ "

พูดถึงแผนการที่จะกลับไปใช้ชีวิตในสังคม โค้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง

" ฉันคิดว่า ถึงเวลาแล้วที่คุณจะกลับไปทำงาน เช่นข้างนี้ (ข้างเดียวกับที่ทำ ผ่าตัด) คงไม่เป็นอุปสรรคของงานของคุณแน่ เพราะส่วนมากเป็นงานซัด ๆ เขียน ๆ อยู่กับโต๊ะไข่ม้อยคะ "

ข. ปฏิกริยาสัมพันธ์ที่สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม หรือกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย คำพูด 5 ลักษณะ คือ

4. คำพูดที่แสดงถึงการสนับสนุนหรือกระตุ้นสมาชิกคนอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วม

คือ คำพูดที่แสดงถึงการสนับสนุนหรือกระตุ้นสมาชิกคนอื่น ๆ โค้ดระหนักถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น สนับสนุน หรือกระตุ้นให้มีส่วนร่วม มีการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ ตัวอย่าง

" พูดเถอะคะคุณสมศรีในทีมก็แค่พวกเราทั้งนี้ พูดออกมาแล้ว คุณสมศรีอาจสบายใจขึ้น และถามอะไรที่พวกเราพอจะช่วยเหลือได้ เราก็จะโค้ช่วยกันคิด "

" พวกเราคิดว่าที่คุณสมศรีรู้สึกว้าแผลหายค้แล้ว ก็เลิกบริหารแทน พวกเราคิดว่าคุณมยคะ ถึงแม้วาคอนันจะยังไม่ม้อะไรเกิดขึ้นก็ตาม "

5. คำพูดประณิประนอม ประสานสัมพันธ์

คือคำพูดที่เป็นการคะลอม หรือไกลเกลี่ย เมื่อสมาชิกมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ไม่ตรงกัน พูดออกนอกเรื่อง จับคู่คุยกันเอง แยกตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกลุ่ม และเมื่อบรรยากาศในกลุ่มตึงเครียด ตัวอย่าง

" คุณนงนุชคะ เราก้อล้งพูดกันถึงเรื่องจะเปิดเผยหรือปิดบังเรื่องการผ่าตัดคือพูดคะ คุณมยคะความเห็นว้ายังใจคะ "

" ค้ฉันคิดว่าไม่ว่าจะปิดบัง ค้เมื่อเราเป็นแล้ว เราก้จะโค้ให้ค้แนะนำลูก ๆ หลาน ๆ เพื่อนฝูง เค้าจะโค้สังเกต และมารับการรักษาย่างถูกต้อง สำหรับคนที่คิดว่าจะไม่เปิดเผย ค้ฉันคิดว่าไม่ผิดคะ เพียงแค้วาเราน่าจะพิจารณาเป็นราช ๆ ไป "

" โธ่! อย่าไปคิดมากถึงขนาดนั้นซิ ฉันจะถูกยิงเล็กแค่วบครึ่ง นี่ที่ถูกเป็นสาวแล้ว ฉันยังไม่พะวงมันมากเลย "

6. คำพูดที่แสดงถึงความต้องการผ่อนคลายความตึงเครียด

คือคำพูดที่ให้ออกคิดหรือคิดสอนใจควยอารมณ์ขึ้น สร้างอารมณ์ขึ้นอย่างเหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม หรือบรรยายภายในกลุ่มตึงเครียด หรือมีการขัดแย้งกัน ทำให้ผู้อื่นเกิดความสนุกสนานหรือหัวเราะได้ หรือเกิดความพึงพอใจ ตัวอย่าง

" คิฉันเคยพูดกับสามีว่า น่าจะบอกให้หมอตัดออกอีกข้าง จะได้เหมือน ๆ กัน สามีก็ฉันบอกว่า เฮ้อ! อย่าเลย เหลือเอาไว้เล่นบางซิ "

" คิฉันนะกะ คัดเสื้อในที่ทางวาโกมาใส่ทดลองเปิดให้เพื่อน ๆ ดู แลฉันนะกะ (ถลกเสื้อชั้นเพื่อให้เห็นแค่เสื้อชั้นใน) แล้วให้เกาตายดูซิว่าฉันเป็นข้างไหน เพื่อนบอกว่า ทายไม่ถูกหรอก จำไม่ได้แล้วว่าเป็นข้างไหน มันเหมือนกันทั้งสองข้าง "

7. คำพูดที่แสดงถึงความยินยอมพร้อมใจ

คือคำพูดที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับผู้อื่น คล้อยตามผู้อื่น ยอมรับทั้งความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้อื่น (หมายความว่าเฉพาะความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่ถูกต้องเหมาะสมเท่านั้น) ตัวอย่าง

" คิฉันก็คิดว่ากำลังใจสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ดีขึ้นได้ เพราะทำให้เรามีกำลังใจที่จะรักษา ที่จะต่อสู้กับโรค ต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ "

" คิฉันเห็นควยกะ เพราะคิฉันก็เคยผ่านประสบการณ์มาแล้วทั้งสองอย่าง แลลองมาเปรียบเทียบเทียบกันดู รู้สึกว่าการไคมีอะไร ๆ ทำในวันหนึ่ง ๆ นั้นทำให้เรารู้สึกสบายใจ ไม่คิดหมกมุ่น เหมือนกับการอยู่บ้านเฉย ๆ "

" นั้นนะอีละ พอเราอยู่เฉย ๆ จิตใจเราก็ดมกมุ่น ฟุ้งซ่าน บางครั้งนะกะรู้สึกว้าวเหมือนเราอยู่ในโลกนี้คนเดียว พอไคมีอะไรทำบ้างก็ดีขึ้น สบายใจขึ้น "

8. คำพูดที่แสดงถึงการมีน้ำใจ เอาใจใส่ต่อกัน

คือคำพูดที่แสดงถึงการให้ความร่วมมือ ต้องการหรือยินดีให้ความช่วยเหลือผู้อื่น แสดงความเห็นใจ กล่าวคำยกย่องชมเชยในเวลาอันเหมาะสม แสดงความปรารถนาที่จะให้ความหวัง ใจกล้าใจใจ แสดงความชื่นชมในสิ่งที่สมาชิกคนอื่นเสนอ (หมายความว่าเฉพาะความนึกเห็น หรือขอเสนอแนะที่ถูกต้องเหมาะสมเท่านั้น)

ตัวอย่าง

" ผู้เราคงสู้ ถ้าใจเราไม่สู้ เราก็ไม่ยากทำอะไรเลย มันเบื่อหน่ายไปหมด ชาวปลาอาหาร เสือผา พอมักำลังใจคอสู้ นะคะ ตอนนั้นะ เหนอ ปกติหมคทุก อย่าง ไม่คิดแล้วว่าตัวเองเป็นคนไซ "

" ชุกมาเดอะคะ คุณสุพร ถ้ามีอะไรที่เราพอจะแนะนำ ช่วยเหลือได้ เราก็ยินดี "

" ป้าอย่าเพิ่งท้อถอยซึจะ ที่นี้เค้ามีแผนกสังคมสงเคราะห์ สามารถให้ความช่วยเหลือคนไซที่มีปัญหาทางการเงินได้ ฉนั้นจะเป็นคนหาไปคิดตัวเอง "

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 ราชภัฏมหาสารคามมหาวิทยาลัย

แบบบันทึกเนื้อหาการสนทนาในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง

วันที่.....

เวลา.....

ลำดับที่	ประเภทของเนื้อหา	ความถี่	ควรรอชดะ
1.	เนื้อหาเกี่ยวกับโรค การรักษา การปฏิบัติตัวขณะรับการรักษา		
2.	เนื้อหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลความรู้สึกของผู้ป่วยที่มีต่อโรค การรักษา และผลกระทบของการรักษา		
3.	เนื้อหาความสัมพันธ์สภาพ		
4.	เนื้อหาความสัมพันธ์		
5.	เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นหญิง ความรู้สึกเป็นมารดา ตลอดจนปัญหาการรูปร่าง		
6.	เนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถภาพของร่างกายภายหลังการผ่าตัด		
7.	ปัญหาคำอื่น ๆ เช่น ปัญหาการรักษาพยาบาล ปัญหาการบริการที่ได้รับ		
	รวม		

ตัวอย่างของ เนื้อหาการสนทนาในกลุ่มช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเต้านมออก

เนื้อหาการสนทนาในกลุ่มช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเต้านมออก
เพียงออกเป็น 7 หัวข้อ คือ

1. เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโรค การรักษา การปฏิบัติตัวขณะรับการรักษา เช่น
อาการต่างๆ ภายหลังการผ่าตัด ขอดถามและขอตรวจปฏิบัติตัวภายหลังการผ่าตัด การบริหาร
กล้ามเนื้อแขนและไหล่ การหายใจของแผล การคำเนินของโรค ความรู้เกี่ยวกับการรักษาต่อเนื่อง
ด้วยวิธีการอื่น ๆ เป็นต้น ตัวอย่างบทสนทนา ใคแก

นางบุษ " คุณสมศรี พูดเถอะคะ โหน้ไม่มียุ่หาอะไรหรอกคะ คือ วันนี้คุณสมศรี ลงไป
ข้างล่าง แล้วคุณหมอบอกขึ้นมาทำให้ใจเสียเยอะ เนื่องจากคุณหมอบอกว่าเป็น
มากแล้ว จะทำงานหนักไม่ได้เลย "

อรวรรณ " คุณสมศรี นะเธอคะ "

นางบุษ " แลวปากคิคุณสมศรี เป็นแม่ครัวจะตองใช้พลังกำลังมากเกินไป เจอคุณหมอบอกอย่างนี้
ก็เลยทอลงไป "

พยามาล " เล่าให้ฟังคิมื่ออะคะว่าคุณหมอบอกควายังไง "

รจิต " เล่าเถอะ ไม่เป็นไร เรากันเอง มันไปแคไหน "

อรวรรณ " รู้ว่าเป็นมานานเท่าไรรแล้ว "

สมศรี " เพิ่งรู้แค่สองเดือนคะ "

อรวรรณ " สองเดือนเป็นมาหลายเธอ "

สมศรี " หมอบอกว่าเป็นมาหลายแล้ว ถ้าไม่รับรักษามันจะกระจายมาก " (ร้องไห้)

อรวรรณ " โหน้ขออุลายมือหนอยซี ไม่เป็นไรหรอก ใจแข็ง ๆ โว ไม่มีอะไรชนะใจเรา
เส้นลิกอย่างกับอะไร คุณสมศรี เป็นแม่ครัวใช้มัย เราคักข้างซ้าย แคเรา
ถนัคขวา ซ้ายเราไม่ใช่ไม้แปลก แลวบอกกับนายจ้างตรง ๆ ว่าเรามีสภาพ
อย่างนี้ แคเราก็จำเป็นตองทำงานหาเงินนะ คุณจะเมคควัจมัย ภูซีไกรจะ
ใจอำมหิต ถึงโรคมันกระจาย แต่เวลานี้แพทยเคาแกง ใจแข็ง ๆ โว "

- จตุรณ " เคื่องนี้ยังต้องบริหารแขนอยู่หรือเปล่า "
- นางนุช " ยังคงทำอยู่ รู้สึกว่าถ้าไม่บริหารแล้วจะยกแขนไม่ขึ้น "
- แพรวพรรณ " จริง ๆ เลยนะ ถ้าเราไม่ทำจะยกไม่ขึ้น ช่วงที่ผ่าตัดใหม่ ๆ นะคะ เพียงภายใน 1-2 ชั่วโมง ถ้าเราไม่ทำนะ เรายืน หรือเรานั่งห้อยมือ จะรู้สึกหนัก ยกไม่ขึ้นเลย นี่ผ่าตัดมาแล้ว 3 เดือน ยังคงทำอยู่เรื่อย ๆ "
- สมจิตต์ " รักษาหายแล้ว ไม่ใช่ทำไมต้องทำนะ ยังคงทำ ทำไปจนกว่าจะหมดลม นะแหละ " (สมาชิกกลุ่มหัวเราะ)
- แพรวพรรณ " มันเป็นความเคยชินไปเองนะ พอนั่ง ๆ ก็บริหารไปเรื่อย ๆ "
- บุญเรือน " คนอื่นเขาก็ทำชะหน่อย "
- แพรวพรรณ " นั่งมาบนรถไถนะชะก็ยก ใครจะมองก็ช่าง "
- บุญเรือน " ฉะนั้นรถมาจากบ้าน รู้สึกหนักจะยกก็กลัวอายเค้า "
- แพรวพรรณ " ไม่เป็นไร ก็เหมือนกับเราอีก แก่เมื่อยใจ "

ฯลฯ

2. เนื้อหาเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของผู้ป่วยที่มีต่อโรค การรักษา และ ผลกระทบของการรักษา เช่น รู้สึกว่าคนโชคร้ายที่เป็นโรคมะเร็ง รู้สึกเสียใจ หรือโชคร้ายที่ถูกตัดเต้านมออก โกรธหมอ กลัวอายุสั้น กลัวตาย กลัวโรคกลับซ้ำ กลัวโรคจะลุกลาม กลัวจะไม่หายขาด ไม่กล้าดูแล รู้สึกว่าการบริหารแขนเป็นภาระ กลัวเสียบุคลิก กลัวแขนจะไม่เท่ากัน เป็นต้น ตัวอย่างบทสนทนา ใต้แก่

- บรรจง " ตอนแรกที่หมอบอกว่าจะผ่าตัดก็รู้สึกเสียใจ ร้องไห้ทั้งคืนเลย พอหลาย ๆ วัน ก็ทำใจได้ ของมันจำเป็นก็ต้องตัดออกถ้าเราไม่เอาออกมันอาจจะยิ่งเป็นหนักกว่าเก่า ยิ่งมาอยู่โรงพยาบาลเห็นเค้าตัดกันเขอะเขะก็รู้สึกใจชื้นขึ้นมาหน่อย "
- พยาบาล " ที่บอกว่า เสียใจ ร้องไห้ที่คุณนึกถึงเรื่องอะไรบ้าง "
- บรรจง " คือตั้งใจเอาไว้ว่า ปีใหม่นี้จะมีลูกอีกคนหนึ่ง แต่หมอบอกว่าต้องเว้นไว้อย่างน้อย 3 ปี " (ร้องไห้) " เสียใจเรื่องนี้มาก "
- สมพรอม " สำหรับคิดเงิน เวลานี้ส่งเสียแต่เพียงว่าผ่าตัดแล้วจะมีโอกาสหายมั้ย จะมีอายุขึ้นไปอีกนานเท่าไร "
- บรรจง " อะ คิดเงินก็คิดว่าผ่าตัดแล้วจะหายหรือเปล่า "

สงวน " คอนแรกที่หมอบอกว่าเป็นโรคอย่างนี้ก็เสียใจว่าทำไมถึงมาเป็นโรคอย่างนี้ "

พชบาล " ที่เสียใจนั้นมันถึงอะไรบาง หรือมีความรู้สึกยังไงต่อโรคนี้ "

สมพรอม " มีความรู้สึกว่ามันร้ายที่สุด "

ๆ

ประสพสุข " เห็นบางคนหายไปแล้วขึ้นมาใหม่อีก กลัวจะขึ้นมาใหม่ แคน้เราก็กลัวากพอแล้ว
อย่าให้ทองผาซ้ำสอง กลัวเหลือเกิน "

ทองอินทร์ " แคน้ก็เข้าใจพอแรงแล้ว "

วัลภา " ฉันก็คิดเหมือนกัน อย่าให้เป็นอีกเลย เป็นแคน้ก็พอแล้ว "

ประสพสุข " กลัวเจ็บอีกควย "

ทองอินทร์ " โอ้เจ็บนะ ฉันไม่กลัวหรอก ฉันกลัวเป็นอีกมากกว่า โอ้เจ็บมันก็สู้ได้ เจ็บแล้ว
ขอโทษหาช เราสู้ได้ เจ็บเท่าไรก็สู้ได้ ขอโทษหาช โอ้เจ็บแล้วไม่หาชมันซ้ำ "

ประสพสุข " ถ้าเป็นซ้ำสองละก็หมกกำลังใจ "

ทองอินทร์ " ธรรมดาเดไหน ตาหมอบอกว่าหาย ๆ ไม่มีอีกแล้วต่อไปนี้ เจ็บแค่ไหนก็ทนเอา
โอ้เจ็บแล้วเดี๋ยวก็มีอีกมันยิ่งร้ายกว่าเจ็บอีกนะ "

อุคม " ก็ใช่เนอะสิ ก็เลยบอกหมอว่า คุณหมอคักของฉันทอกไห้หมดเลยนะ อย่าเหลือ
เอาไว้นะ กลัวจะเป็นอีก "

ๆ

นงนุช " มีคนไข้คนหนึ่ง คินก่อนผ่าตัด เขามาหา มาถามว่าห้จะหว่าอะไร ก็บอกว่าผ่าตัด
เขาคักแจงเปิดแผลใหญ่ โอโฮโฮ ! คายแล้ว ถ้าเราจะคงถูกคักไปหมด
แล้วเราจะทำยังไง ก็คืออยู่อย่างนี้ ก็คอนแรกคุณหมอไม่ได้บอกว่าจะต้องคักหมก
เพียงแต่บอกว่าจะเจาะดูก่อน ถ้าเนื้อไม้จะคักทิ้งไป ก็คิดว่าจะคักแตกก่อนเนื้อ
ทิ้งไป "

แพรวพรรณ " เหมือนกันชะ ความคักเห็นอย่างนั้น "

นงนุช " พอเห็นหน้าคุณหมอแล้วโกรธ รองให้ทุกที "

แพรวพรรณ " ออกมาเดวเนะชะ ยังไม่ทราบเลขวาคักไปข้างหนึ่งแล้ว "

นงนุช " พอออกมาจากห้องผ่าตัด ถามคุณหมอว่าคักแล้วหรือ คุณหมอบอกว่าคักแล้ว
คักหมกหรือ บอกว่าหมก " (สาธนา)

- สมจิตต์ " โกรธไม่ไต่หระก "
- แพรวพรรณ " ทุกคนเป็นอย่างนี้ ผ่านมาแล้ว ใหม่ ๆ ร้องไห้ทุกคน "
- สมจิตต์ " อย่าไปโกรธเลย เราคิดทั้งหมด เราปลอดภัยนะ "
- บุญเรือน " มันไม่อยากจะอยู่กับเราก็กดปล่อยมันไป "
- แพรวพรรณ " เราต้องคิดว่าคิดไปเพียงบางส่วน เอาชีวิตไว้ดีกว่า เพราะชีวิตเราอยู่เพื่อลูก เพื่อครอบครัว อย่างคุณก็เหมือนกันอยู่เพื่อเพื่อนอง "

ลล

- หยาบาล " ในที่นั้นกะ หลายคนก็กลับไปทำงานกันแล้ว คุณเสาวณีสนใจจะซักถาม พูดคุย มีคะความมีปัญหอะไรบ้างมัย แล้วเค้ามีวิธีการกับปัญหาบางอย่างไรบ้าง "
- เสาวณี " ก็อยากจะถามเหมือนกัน แต่เวลานรู้สึกเบื่อทุกอย่าง "
- สมพร " ตอนเริ่มเริ่มแรก แหม่มากเลย ก็รู้สึกเบื่อ ตอนมาร่างกายก็ปรับตัวได้ ก็คอย ยั้งชั่ง แต่ต้องพยายามกะคะ ตอนแรกกินอะไรไม่ได้เลย นอนหงั้ววันทำอะไร ไม่ได้เลย อะไร ๆ ก็เหม็นหมด ตอนหลังก็ทานได้ "
- หยาบาล " คนอื่นละคะ คุณดวงใจละคะ เคยรู้สึกเบื่ออะไรกับเค้าบ้างมัย "
- ดวงใจ " ก็เบื่อคะ "
- หยาบาล " แล้วทำยังไงคะ "
- ดวงใจ " ก็รู้สึกเป็นช่วง ๆ หลังจากฉึกษาไปก็คลีนใส ก็รู้สึกเบื่อ แต่เราก็กดปล่อยอารมณ์ ไปสักพัก แลวกก็ดีขึ้นเอง "
- หยาบาล " คุณจรุงละคะ "
- จรุง " คือ ที่คิดว่าที่ไม่มีปัญหาอะไรเลย ก็ประเมินตัวเองแล้วว่าทางความสุขภาพ ไม่มีอะไรแท้ พอฉึกไปแลวกก็เหมือนอย่างนี้ เพียงแค่น้ำลายเป็นฟอง แลวกก็ ในคานก่าลังใจ ----- "
- บุญสง " แสดงว่าไม่แท้ "
- จรุง " ที่บอกคุณสายใจแล้วว่า เตรียมพร้อมรับตั้งแต่วันแรกก็รู้ว่าเป็นมะ เร็งแล้ว ก็ไม่สะตุงสะเทือน เป็นยังงี้ก็เป็นกัน แค่นิดที่สุดแล้ว ก็ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด แลวกหลังจากนั้น ก็รู้สึกวาจิกใจผองแวนะฮะ อันนี้ยอมรับ ก็ไปเรียนหนังสือ นอง ๆ ก็ยังทักว่าทำไมถึงจวล ก็บอกว่าไม่รู้จะจวลไปทำไม คิดว่าทำปัจจุบัน ให้ดีที่สุด แลวกก็เรียนหนังสือควความสุข ทำอะไรขอให้ดีกว่า นี้คือความสุข "

แล้วมันก็เป็นสุข มีอยู่ครั้ง เคยรู้สึก ว่าทำไม เราจะต้องมาเป็นไอโรค
 อย่างนั้นนะ มันช่างเหนื่อยพอสมควร เราก็นึกถึงคนอื่นที่เขาลำบากกว่าเรา
 ก็มีนะฮะ อย่างนึกที่สุดแล้วเราก็ออกจะช่วยตัวเองไต่หลาย ๆ อย่าง ก็ลุกขึ้น
 ก็ม่กล้าใจ พยายามทำให้ใจแข็งขึ้น แล้วก็ไม่มีปัญหาอะไรเลย กินไต่นอนหลับ
 รู้สึกจะนำหนักขึ้นควย "

ๆ

- สมพรอม "ผลคัตแล้ว จะมีโอกาสมีชีวิตต่อไปอีกนานเท่าไร มีสติบอกไว้หรือเปล่า ว่าสูง
 ที่สุดกี่ปี "
- ปทุม "ไอความตายนั้นนะฮะ พูดถึงว่าเราไม่เป็นที่อาจจะ อายุของคนมันก็ไม่เท่ากัน "
- สมพรอม "ก็คิดมันก็ไม่ไต่กลัวตาย เราเพียงสงสัยว่า ----- "
- ปทุม "ที่กลัว ก็กลัวความเจ็บปวด ทรมาณ "
- สมพรอม " เราเพียงสงสัยว่า ยังมีโอกาสที่จะเป็นอะไรอีกมัย เช่น เป็นอีกข้างหนึ่ง
 มิมัยคะ "
- ปทุม " ก็คิดว่าคงจะไม่ ก็เราอยู่ในความดูแลของหมอ หมอจะนัดมาตรวจ "
- บรรจง " หอคุณปทุม กลับไปแล้วหมอนัดกลับมาอย่างไรคะ "
- ปทุม " ก็นัดมาเรื่อย ๆ ก็อยู่ในความดูแลของหมอ เราก็ดำเนินไต่ตรงกับที่หมอนัด ก็คงคิด
 ว่าคงไม่ เพราะหมอนัดมาตรวจหมก "

ๆ

3. เนื้อหากานสัมพันธ์ภาพ เช่น กลัวคนอื่นจะรังเกียจ กลัวคนอื่นจะพูดถึงตน
 ในแง่ไม่ดี กลัวถูกไมกลาเขาไกล ไมกลาออกสังคมหรืองานสังสรรค์ ไมต้องการให้ใครรู้เรื่อง
 ผาคัต ความเจ็บป่วยทำให้ใครรับภาระเอาใจใส่มากขึ้น เป็นคน ตัวอย่าง บทสนทนาไต่แก

- อรวรรณ " หอเป็นคัตก็โทรคัทไปบอกเพื่อน ๆ เพื่อน ๆ คัทก็บอกคอต ๆ กันไป "
- นงนุช " นั้ตรงกันข้าม ปิคบังหมคเลข เพื่อนฝูง ที่น้อง ลูกคิษชลูกหาไมไ้รู้เลย "
- อรวรรณ " ขอโทษ เป็นอะไรคะ "
- นงนุช " เ็นครุสอนภาคค้ำ สอนวิชาช้คัตเย็บเสื่อผ้า "
- อรวรรณ " คัตบอภคหคชะ แล้วก็ให้เขารูคัันว่าเรานะเป็น ทุกคนจะคิไปหาชอมูลมาให้ "

นะคะ เสียงก็เข้ามาบอกว่า เพื่อนคนหนึ่งมาหลายรวมแล้ว เต้าบอกว่า เพื่อน
คนนั้นนะลั้กไปแลวนะ เสร็จแล้วรู้สึกแขนจะบวม เพราะว่าเวลาออกจาก
โรงพยาบาลไปแล้ว ไปใช้มือข้างนั้นมาก มันเป็นปกติไป "

ฯลฯ

พธบาล " เมื่อผ่าตัดแล้ว เรานึกถึงอะไรกันบ้าง "

สงวน " นึกว่า ขอให้หายเร็ว ๆ "

บรรจง " พอผ่าตัดแล้วก็คิดว่า คอไปเราจะใส่เสื้อผ้ายังไง ถ้าเกิดต้องไปทำงาน "

พธบาล " หมายความว่า จะต้องระวังในการเลือกเสื้อผ้า เพื่อไม่ให้เป็นที่สังเกต
อย่างนั้นใช้มอคะ "

บรรจง " ค่ะ "

พธบาล " ฉะนั้น ก็เคยคิดมอคะว่าไม่อยากจะให้ใครรู้ "

บรรจง " ก็เคยคิด ยังเคยคิดว่า ถ้ามันจะหนักมาเฉย ๆ โดยที่ไม่เบื่อกวช้ำไป แต่
แฟนไม่ยอม แฟนบอกว่าไม่เป็นไรหรอก คือจะหนักเพื่อนมาเลย เคยคิดจะลาออก
จากงานควช้ำ อายเพื่อน ไม่อยากจะให้ใครรู้ "

พธบาล " คนอื่นละคะคิดอย่างไร "

ปทุม " คิดฉัน ไม่คิดอะไร เค้ารู้ก็ เค้าจะใคร่ระวัง ไปดึงแขนที่ท่าสมัครนางสาว
เค้าก็มาลอมทลอมหลัง ก่อนจะเป็นเป็นยังงี้ รักษายังงี้ เราก็อธิบายให้
เค้าฟัง ก็ไม่คิดอะไร หรือเราจะมีอายุมากแล้วก็ไม่คิดถึงความสวยงาม
อะไร เราเป็นไปแล้ว เค้าก็จะทำตัวเป็นครูของคนอื่น "

ฯลฯ

สมจิตต์ " นึกกระตาคเพื่อนฝูงบ้างมอเนือ ที่ถูกตักเต้าม "

วัลภา " ไม่นึกหรอกคะ ตอนนั้นมันชินเสียแล้ว ไม่เหมือนวันแรก ๆ ถ้าเค้าถามก็บอกความ
จริงเค้า "

ปทุม " นี่ก็ให้เค้ารู้ทุกครั้ง "

สิ่ง " อู่นั้น เรารู้สึกว่าไม่มีความอายนะคะ แต่ถากลับบ้านแล้วจะปิดไม่ให้ใครรู้ "

วัลภา " เค้าถามเป็นอะไร เค้าก็อาจจะรู้ใช้มอคะ ถ้าเค้าเป็น แล้วเราไม่เป็นเราก็ค
อาจจะรู้อาจจะเห็นเหมือนกัน "

- สิ่ง " แคนึกว่าจะไม่ยอมให้เค้าดู รับรองว่าจะปิด ที่จังหวัดไม่มีใครเป็น "
- วัลภา " เพื่อน ๆ ดามเราก็จะบอกเค้า เค้าคงไม่ขอถูหรือ แคนึกที่ห้องของเรา เค้าก็คงจะขออยู่บ้าง "
- สิ่ง " รู้สึกว่าในเมืองนี้ไม่มีปัญหาอะไร ที่บ้านนอกเค้าไม่มีใคร แล้วอีกอย่าง เป็นโรคนี้สังกรรมรังเกียจ ถ้าเป็นอย่างนี้เค้าก็ไม่อยากจะเข้าใกล้ "
- พยาบาล " ในฐานะที่ปากลับไปอยู่บ้านแล้ว ป้ามีความเห็นว่ายังไง "
- สมจิตต์ " ฉันก็ไม่เห็นว่าจะมีใครรังเกียจอะไรฉัน ก็ไอ้โรคนี้มันไม่ใช่โรคคิกคอก ไม่เห็น เค้ารังเกียจอะไร "

ฯลฯ

- สุพร " พอลกลับไปบ้าน คนแถว ๆ บ้านพูดกันว่ายังไง รู้กันทั่วไปหมดเลยมั้งคะ "
- อรทัย " เค้ารู้ก็เรื่องของเขา เราอย่าไปสนใจ คือเราทำใจของเรา เค้ารู้ข้างเค้า "
- ศิริพันธ์ " เค้าก็รู้ก็หมกหมิ่นแหละ ก็เรานั้นตัวเคยอยู่แล้ว "
- สุพร " ก็เหมือนกัน ที่บ้านเวลามันก็คิดว่ารู้ทั่วกันหมด อาจจะถึงสักทีเพราะมีญาติ อยู่ที่นี่ "
- ศิริพันธ์ " รู้กันหมดแหละ เกินไปไหนเค้าก็ดาม "
- สุพร " ก็คิดว่า ถ้ากลับไป คนโน้นคนนั้นก็คงดาม ก็คงขออยู่ "
- อรทัย " เราก็คงใหญ่ "
- ศิริพันธ์ " ก็เฉย ๆ ถ้าเค้ามีปัญหา เราก็คงบอกเค้า "
- อรทัย " ใช่ บางคนเค้าอยากดูเพื่อต้องการดูตัวเค้าเอง "
- สุพร " บางคนก็คิดในมุมกลับนะคะ "
- ศิริพันธ์ " โอ๊ย ! บางคนคิดว่ายังไงเราก็คายแล้ว ไม่โดนกลับหรือ แคนึกก็อยู่ได้ เราก็คงทำตัวซื่อใหม่ ทำใหม่สดชื่น "

ฯลฯ

4. เนื้อหาคนเพศสัมพันธ์ เช่น ไม่กล้ามีเพศสัมพันธ์กับสามี กลัวว่าความ สามารถกันจะลดลง เป็นต้น ตัวอย่างบทสนทนา โคนแก

- พิศยา " เมื่อเร็ว ๆ นี้ อนามัยใกล้ ๆ บ้าน เกือบกว่า พี่เป็นอย่างนี้แล้ว ถ้าเป็นพี่มากคุณนะ อีกหนอยเราจะห้ามสามีเค้าไม่ใ้เค้าออกนอกบ้าน มันจะทำให้อารมณ์ของเราไม่มี จะลดลงไป คอย ๆ หมกไป "
- กนกวรรณ " เรื่องนี่ปล่อยไปเลย อายากมีก็มีไปเลย แต่ขอโทษ "
- พิศยา " ถ้าหัวใจใครมันก็ ที่พอกลับไปบ้านก็คิดมาก มันเป็นช่วงที่เค้าต้องออกงานคอย ส่วนเรายังเป็นคนป่วยอยู่ แล้วเค้ากลับบ้านก็ โอโฮ ! คิดมาก "
- พยาบาล " แล้วเค้ารู้มั๊ยว่าเราคิดมาก "
- พิศยา " รู้ แล้วเค้าก็ปลอบใจเรา ช่วยเป็นกำลังใจอยู่ ก็บอกเค้าว่า พี่คนเดียวจะเป็นกำลังใจที่ที่สุด ถ้าพี่ไม่ไห้กำลังใจนะอยู่ไม่ได้ มันต้องคิดมากเป็นธรรมดา เช่นกันรู้ เป็นคนคิดมากอยู่แล้ว "
- กนกวรรณ " ใคร ๆ ก็ไม่เหมือนแฟนนะ "
- สุนิชา " ตอนแรกที่ทั้งคนเค้าพูดถึงผาคิดเคานมก็คิดมากเหมือนกัน ถึงแม้ว่ามันจะอยู่ข้างบน ส่วนสามีก็พูดกับลำบากเหมือนกันนะ บางครั้งถ้าอารมณ์เค้าไม่ดีขึ้นมา เค้าก็หาเรื่องเราได้ "

ลล

- พยาบาล " แล้วเรื่องเพศสัมพันธ์กับสามีละ มีบ้างหรือยัง "
- พิศยา " มีอะ "
- ทองอินทร์ " แล้วมีที่หาอะไรบ้างมั๊ย "
- พิศยา " ไม่มีเลย "
- พยาบาล " คิดว่า มันขึ้นอยู่กับอะไร ขึ้นอยู่กับสามี หรือขึ้นอยู่กับตัวเรา "
- พิศยา " ตัวเราคิดนะ แต่เค้าไม่คิด เราเองนะคิดอยู่ตลอดเวลา เอ ! เค้าจะคิดยังไงนะ ว่าเราไม่เหมือนเค้า "
- กนกวรรณ " สุทธิงนะ เป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่วันยังค่ำ "
- พิศยา " ครั้นจะไปพูด เกี่ยวกับจะกลายเป็นการจู่โจมให้เค้าคิด ที่เป็นยังไง เห็นอย่างนี้แล้วเป็นยังไง อย่าไปถาม อย่าไปซอกแซก "
- พยาบาล " หมายความว่า เราคงใช้วิธีสังเกตการแสดงออกของเค้าใช้มั๊ย "
- พิศยา " ก็ไม่มีอะไรผิดสังเกต เค้าหัวใจยิ่งกว่าเรานะ เค้าให้กำลังใจเรามาตลอด "

แต่เราเองเป็นคนคิดมาก ก็รู้สึกอะวาศึกมากเกินไป อาจทำให้หมกมุ่น
ทางเพศได้ กลับไปบ้านตอนแรก ๆ คิดมากนอนร้องไห้เรื่อยเลย แต่ก็นึก
ว่าเป็นหวัด ตอนหลัง ก็ผิดสังเกต ก็ลอบใจว่าไม่ต้องคิดเลยเรื่องนี้ ไม่มี
ปัญหาหรอก จนเดี๋ยวนี้ไม่คิดแล้ว "

๑๓๑

5. เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นหญิง ความรู้สึกเป็นมารดา ตลอดจนปัญหา
ด้านรูปร่าง เช่น ปัญหาการแต่งตัว ปัญหาการใช้เสริมทรงเทียม รู้สึกว่าคนมีรูปร่างไม่
สมบูรณ์แบบ หรือพิการ รู้สึกลำบากในการเลือกสวมเสื้อผ้า รู้สึกเสียใจที่มีลูกอีกไม่ได้ ความรู้สึก
เมื่อมองดูผลตนเอง เป็นต้น ตัวอย่างบทสนทนา ใดแก

นางบุษ " เมื่อวานนี้สิ่งที่สาวไปเก็บเสื้อชั้นในทิ้งให้หมดเลยนะ อ้อให้เห็นเลยนะ
เสื้อตัวสวย ๆ ที่ชอบ ๆ ทิ้งให้หมดเลยนะ บางครั้งมันยังทำใจไม่ได้ "

แพรวพรรณ " เราคงรู้ "

นางบุษ " เรื่องทำงานนะรู้ แต่เรื่องอย่างนั้นมันยังทำใจไม่ได้ "

จตุรณี " ไม่เป็นไรหรอก เราหาอย่างอื่นมาชดเชยได้ "

๑๓๒

พชชาล " มีความรู้สึกยังงใจเมื่อมองดูตัวเอง "

ทองอินทร์ " ฮือ ! มันบอกไม่ถูก เวลาอาบน้ำเปิดฝักบัวแล้วมาดูหน้าอก มันราบเรียบ
ไปซะข้างหนึ่ง มันน่าจะคัดออกซะอีกข้างหนึ่ง "

ประสพสุข " นึกขึ้นมาแล้วมันไม่น่าจะเป็นเราเลยนะ "

อุคม " นั่นนะซี "

ทองอินทร์ " หออาบน้ำเมื่อไหร่ มันก็รู้สึกทุกที "

ประสพสุข " มีสองข้างยังสวยหนอ มีข้างเดียวมันไม่สวยเลยนะ "

ทองอินทร์ " ไอ้ที่ต้ง ๆ ก็ทอว่า ที่ชาน ๆ ซิ _____ "

อุคม " ไอ้เล็กก็ไม่เป็นไรนะ ไอ้ที่ใหญ่ซี้ หอเหลืออยู่ข้างเดียวไม่น่าจะสวย มันแกลง
อยู่ข้างเดียว "

๑๓๓

6. เนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถภาพของร่างกายภายหลังการผ่าตัด เช่น กลัวจะทำงานไม่ได้เหมือนเดิม กลัวจะเป็นภาระของลูกและสามี เบื่อหน่ายที่สภาพร่างกายอ่อนแอลง ทำประโยชน์ให้คนอื่นน้อยลง เป็นต้น ตัวอย่างบทสนทนา ใคแก

- สมศรี " ฉันทัวอยู่อย่างเฉิวแหละ กลัวจะทำงานไม่ได้ "
- จุฑาธิป " ทำงานอะไรคะ "
- สมศรี " เป็นแม่ครัวโรงแรมรามมา "
- จุฑาธิป " แต่ทำกับข้าวไม่มีปัญหา ใหลูกมือช่วยสับ โชก อะไรให้เสร็จ แค่วาง อชายกหม้อใหญ่ ๆ ชกกะทะหนัก ๆ เขาก็แล้วกัน "
- นางบุษ " ส่วนมากจะผัดมือชวามือช่าชอกใช้มีด ตอนนี่ก็ต้องเปลี่ยนใหม่ซิ มือชวากกะทะ แล้วใช้มือช่าผัด "
- สมศรี " ผัดไม่เป็นโรหอกคะ พอผัดเสร็จแล้วเราก็กะทะมาวาง แล้วเราก็กัด ใช้มือเฉิวแหละ "

ฯลฯ

สุพร " บังเอิญเห็นเป็นคนที่ไม่ค่อยสนใจเรื่องรูปร่าง เรื่องสวยเรื่องงาม ยังมีลูกแล้ว เค้ายังสนใจลูกมากกว่า เราก็กินหัวใจได้ แตกักรู้สึกเสียใจอยู่นิดนึงว่า วาดภาพไว้ว่าผ่าตัดแล้ว ก็คงจะเหมือนธรรมดา คัดแล้วก็แล้วกันไป มือไม้ก็ปกติ ที่มาเสียใจตรงที่ว่า พอรู้แล้วว่าเราทำอะไรไม่ได้เป็นปกติ แต่เราเป็นคนต้องทำงานนะ ก็เลยเสียใจนิดหน่อยตรงที่ว่าไม่ปกติแล้ว "

ศิริพันธ์ " เป็นแม่บ้านเธอ "

สุพร " ค่ะ แล้วก็คือว่าแทนทำงานคนเดียว รับจ้างรายวัน เราก็กินอยู่ที่บ้าน รับทำบ้านนิด ๆ หน่อย ๆ พอเราเป็นอย่างนี้เราก็กินไม่ได้เต็มที่ มันก็คิดมาก นิดหน่อยตรงนั้นแหละคะ "

ศิริพันธ์ " แล้วยังเป็นช่างชวาคอย "

ฯลฯ

ประวัติของผู้วิจัย

นางสาวสายใจ ห้วพันธ์ เกิดวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2497
 ที่จังหวัดสมุทรสาคร สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ จาก
 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2518 ครุศาสตร์บัณฑิต
 (สาขาการพยาบาลจิตเวชขั้นสูง) จากภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2524 และ สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการพยาบาลศาสตร์
 และผดุงครรภ์ขั้นสูง จากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2525
 เคยรับราชการในตำแหน่งพยาบาลประจำการ สดามันะเริ่งแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2518
 ถึง พ.ศ. 2527

ศูนย์วิทยพัทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย